

**КАФЕДРА
ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри фінансового менеджменту,
протокол № 1 від "27" серпня 2020 р.
Зав. кафедри _____ Ситник Н. С.
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
І МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ВЕДЕННЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ»**

Дисципліна вільного вибору студента.

Цикл загальної (гуманітарної та соціально-економічної) підготовки

освітній ступінь: бакалавр

Укладач:

Попович Д. В., доцент кафедри фінансового менеджменту, к.е.н, доцент

ЛЬВІВ 2020

Зміст планів семінарських занять

Плани семінарських занять і методичні рекомендації щодо їх проведення з навчальної дисципліни включають такі розділи:

- РОЗДІЛ 1.** МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 2.** КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 3.** ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ
- РОЗДІЛ 4.** КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

РОЗДІЛ 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття відбуваються після проведення лекцій з відповідних тем навчальної дисципліни. У процесі підготовки до цих видів аудиторних занять студенти повинні поглиблено опрацювати лекційний матеріал, а також виконати самостійну роботу. При цьому студенти можуть використовувати як рекомендовані нижче літературні джерела зі списку основної літератури, так і користуватися літературою зі списку додаткової літератури, а також іншими джерелами, включаючи Інтернет-ресурси.

Опитування студентів на семінарах здійснюється в розрізі наведених нижче планів занять в усній та письмовій формах. Крім того, робота на семінарських заняттях передбачає виконання студентами тестових завдань з відповідних тем.

РОЗДІЛ 2. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ заняття	Тема семінарського (практичного, лабораторного) заняття. Контрольні роботи (заліки по модулях)	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1		
1.	Семінарське заняття № 1 до теми 1. Організація створення бізнесу	2
2.	Семінарське заняття № 2 до теми 2. Форми організації бізнесу	2
3.	Семінарське заняття № 3 до теми 3. Організація фінансового забезпечення бізнесу	2
4.	Семінарське заняття № 4 до теми 4. Організація інфраструктури бізнесу	2
5.	Семінарське заняття № 5 до теми 5. Організація управління персоналом у бізнесі	1
6.	Семінарське заняття № 5 до теми 6. Організація роботи з інформацією	1
7.	Семінарське заняття № 6 до теми 7. Організація укладання комерційних угод	1
8.	Семінарське заняття № 6 до теми 8. Організація захисту комерційної таємниці	1
9.	Семінарське заняття № 7 до теми 9. Страхування та управління ризиками в бізнесі	2
Разом практичних (семінарських, лабораторних) занять		14
Разом залік по модулю (ЗМ)		2
Разом годин		16

РОЗДІЛ 3. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

План семінарського заняття № 1

Тема № 1. ОРГАНІЗАЦІЯ СТВОРЕННЯ БІЗНЕСУ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформувати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: закріпити у студентів комплекс знань з основних категорій сучасного бізнесу, підприємництва та ринкового середовища.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Виникнення та еволюція поняття «підприємництво».
2. Умови та принципи підприємницької діяльності.
3. Конкуренція як засіб реалізації підприємництва.
4. Сутність та структура економічної власності.
5. Причини невдачі в бізнесі.
6. Обмеження підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки. Ліцензування.
7. Роль бізнесу в сучасній економіці.
8. Історичний досвід розвитку підприємництва.
9. Найважливіші передумови розвитку бізнесу і підприємницької діяльності.
10. Державна підтримка малого бізнесу.

План семінару:

1. Пошук ідей бізнесу та умови його створення.
2. Створення початкового капіталу у бізнесі та його використання.
3. Легалізація бізнесу.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Причини невдачі в бізнесі.
2. Обмеження підприємницької діяльності в умовах ринкової економіки. Ліцензування.
3. Роль бізнесу в сучасній економіці.
4. Історичний досвід розвитку підприємництва.
5. Найважливіші передумови розвитку бізнесу і підприємницької діяльності.
6. Державна підтримка малого бізнесу.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Алієва-Барановська В. М. Глобальний бізнес : навч. посіб. / В. М. Алієва-Барановська. – К. : Ліра-К, 2013. – 560 с.

-
2. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
 3. Калина А. В. Державна політика розвитку підприємництва в Україні / А. В. Калина. – К. : Патерик, 2014. – 498 с.
 4. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 200 с.
 5. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В., Сич О. А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 432 с.
 6. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.
 7. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України : навч. посіб. / Н. О. Шпак – К. : Ліра-К, 2015. – 288 с.

Інтернет ресурси: Портал ідей для бізнесу <http://franchising.ua/osnovi-biznesu/>
Економічна правда <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/08/24/628351/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Переваги і недоліки створення нового підприємства.

Укладач:

(підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

План семінарського заняття № 2

Тема № 2. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформулювати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: закріпити у студентів комплекс знань з форм організації бізнесу, ліцензування та легалізації бізнесу.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Історія виникнення франчайзингу.
2. Розвиток франчайзингу на сучасному етапі.
3. Індивідуальне підприємництво.

План семінару:

1. Підприємство як основа архітектури бізнесу.
2. Об'єднання підприємств та господарські товариства.
3. Організаційно-правові форми бізнесу.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Переваги та недоліки акціонерного товариства.
2. Переваги та недоліки товариства з обмеженою відповідальністю.
3. Переваги та недоліки повних та командитних товариств.
4. Порядок припинення та закриття підприємницької діяльності.
5. Ліцензування бізнесу.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
2. Варналій З. С. Основи підприємництва: навч. посібн. – 3-тє вид., випр. і доп. / Варналій З. С. – К: Знання, 2006. – 330 с.
3. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 200 с.
4. Сизоненко В. О. Підприємництво. Підручник / Сизоненко В. О. – К: Вікар, 1999. – 435 с.
5. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В., Сич О. А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 432 с.
6. Цигилик І. І. Основи підприємництва. Навч. посібн. / Цигилик І. І., Паневник, Т. М., Криховецька З. М. – К: Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.
7. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. – К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.

Інтернет ресурси: Портал ідей для бізнесу <http://franchising.ua/osnovi-biznesu/>

Економічна правда <https://www.epravda.com.ua/publications/2017/>

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Переваги і недоліки покупки готового бізнесу.

Укладач:

(підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

План семінарського заняття № 3

Тема № 3. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БІЗНЕСУ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформулювати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: закріпити комплекс знань з фінансування бізнесу, оцінки джерел фінансування та вибору виду кредитування.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Складові елементи підприємницького капіталу.
2. Формування стартового підприємницького капіталу.
3. Статутний фонд як джерело формування власних засобів підприємця.

План семінару:

1. Організація фінансування бізнесу.
2. Організація фінансового обслуговування бізнесу.
3. Кредитування бізнесу.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Основні способи фінансування бізнесу.
2. Основні джерела позикового фінансування.
3. Кредитово-банківська система, її структура і функції.
4. Суть і значення комерційних банків в розвитку підприємництва.
5. Суть лізингу. Переваги і недоліки.
6. Державне фінансування. Суть і значення.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Гриньова В. М. Фінанси підприємств. Навч. посібн. / Гриньова В. М. – Харків: ХДЕУ, 2001. – 168 с.
2. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / за ред. Н. М. Євдокимової. – К. : КНЕУ, 2011. – 327 с.
3. Кікіб О. М. Теорія бізнесу: навч. посіб. / О. М. Кікіб, К. В. Белоусов. – К. : Алерта, 2012. – 256 с.
4. Круш П. В. Основи підприємництва : навч. посіб. / П. В. Круш, В. І. Подвігіна. – К. : КНТ, 2009. – 64с.
5. Маслак О. І. Економіка промислового підприємства : навч. посіб. / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйов. – К. : ЦУЛ, 2011. – 172 с.
6. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 200 с.
7. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В., Сич О. А. та ін.]; за заг. ред. Н.

С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 432 с.

8. Фінанси малого бізнесу : навч. посіб. / А. А. Фастовець, І. В. Фисун. – К. : Кондор, 2013. – 302 с.

9. Фінанси підприємств. Навч. посібн. / Поддєрьогін А. М. – К.: КНЕУ, 2000. – 460 с.

Інтернет ресурси: Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua

Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: www.me.gov.ua

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Суть комерційного кредиту. Переваги і недоліки.

Укладач:

(підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

План семінарського заняття № 4

Тема № 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФРАСТРУКТУРИ БІЗНЕСУ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформулювати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: закріпити уявлення про механізм забезпечення функціонування бізнесу.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Поняття біржі та її види.
2. Операції на товарній біржі.
3. Поняття митниці та види митних платежів.

План семінару:

1. Елементи інфраструктури бізнесу.
2. Організація банківської інфраструктури бізнесу.
3. Біржова інфраструктура в бізнесі.
4. Митна система в інфраструктурі бізнесу.
5. Податкова система в інфраструктурі бізнесу.
6. Система арбітражу в інфраструктурі бізнесу.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Інвестиційне (акціонерне) фінансування.
2. Інфраструктура бізнесу та її елементи.
3. Роль банківської системи в ринковій економіці.
4. Інституційні інвестори економіки.
5. Основні загальнодержавні та місцеві податки і збори.
6. Відмінність між прямим та непрямим оподаткуванням.
7. Форма ведення бізнесу залежно від оподаткування.
8. Мінімізація оподаткування.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Алієва-Барановська В. М. Глобальний бізнес : навч. посіб. / В. М. Алієва-Барановська. – К. : Ліра-К, 2013. – 560 с.
2. Бабій Л. Конкуренція у міжнародному бізнесі : навч. посіб. / Л. Бабій. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2010. – 152 с.
3. Бабій Л. Стратегії європейських компаній на світових ринках : навч. посіб. / Л. Бабій. – К. : Університет економіки та права «КРОК», 2010. – 124 с.
4. Балабанова Л. В. Маркетинг : Підручник / Л. В. Балабанова. – Вид. 3-тє, перероб. і доп. – К. :

КНЕУ, 2011. – 543 с.

5. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / за ред. Н. М. Євдокимової. – К. : КНЕУ, 2011. – 327 с.

6. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : навч. посіб. / Г. М. Захарчин – К. : Знання, 2008. – 437 с.

7. Фінанси бізнесу / [Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В., Сич О. А. та ін.]; за заг. ред. Н. С. Ситник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 432 с.

8. Фомішина В. М. Основи бізнесу : навч. посіб. / В. М. Фомішина, С. І. Чеботар. – К. : ВЦ «Академія», 2009. – 384 с.

9. Цигилик І. І. Основи підприємництва : навч. посіб. / І. І. Цигилик, Т. М. Паневник, З. М. Криховецька. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.

Інтернет ресурси: Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: www.me.gov.ua

Комітет з питань промислової політики та підприємництва: www.komprompol.rada.gov.ua

Торгово-промислова палата України: www.ucsi.org.ua

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Форма ведення бізнесу залежно від оподаткування.

Укладач:

(підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

План семінарського заняття № 5

Тема № 5. ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У БІЗНЕСІ

Тема № 6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ З ІНФОРМАЦІЄЮ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформувати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: закріпити ознайомлення із принципами роботи з найманими працівниками, методами стимулювання їх праці; закріпити знання щодо особливостей функціонування ринку інформації економічних інформаційних систем у бізнесі.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Напрямки розвитку відносин бізнесу із громадськістю.
2. Вибір системи заробітної плати працівників.
3. Моральне стимулювання праці у бізнесі.
4. «Соціальний пакет» в оплаті праці.
5. Ринок інформації, його учасники.

План семінару:

1. Підходи до управління персоналом.
2. Системи зв'язків із громадськістю.
3. Стимулювання праці найманих працівників у бізнесі.
4. Особливості інформації при прийнятті рішень у бізнесі.
5. Економічні інформаційні системи в бізнесі.
6. Вартість інформації та інформаційних продуктів.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Суть та характеристика американської школи управління персоналом.
2. Підхід до управління персоналом в японських компаніях.
3. Системи управління персоналом в сучасному бізнесі.
4. Основа формування основної та додаткової заробітної плати найманих робітників у бізнесі.
5. Організація й оплата праці найманих працівників у бізнесі.
6. Штрафи та стягнення в оплаті праці.
7. Види інформації, якою користується підприємець.
8. Умови прийняття рішень в бізнесі.
9. Банки інформації. Суть та види.
10. Основні елементи інформаційної системи.
11. Функції економічних інформаційних систем.
12. Принципи побудови економічних інформаційних систем.
13. Рівні економічної інформації.
14. Фактори, що визначають ціни на інформаційні послуги.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Грехов А. М. Електронний бізнес (Е-комерція) : навч. посіб. / А. М. Грехов. – К. : Кондор, 2008. – 302 с.
2. Зайцева О. О., Болотинюк І. М. Електронний бізнес: навч. посіб. / За наук. ред. Н. В. Морзе. – Івано-Франківськ : «Лілея–НВ», 2015. – 264 с.
3. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / за ред. Н. М. Євдокимової. – К. : КНЕУ, 2011. – 327 с.
4. Захарчин Г. М. Основи підприємництва : навч. посіб. / Г. М. Захарчин – К. : Знання, 2008. – 437 с.
5. Кікіб О. М. Теорія бізнесу: навч. посіб. / О. М. Кікіб, К. В. Белоусов. – К. : Алерта, 2012. – 256 с.
6. Круш П. В. Основи підприємництва : навч. посіб. / П. В. Круш, В. І. Подвігіна. – К. : КНТ, 2009. – 64с.
7. Кучеренко В. Р. Основи бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): навч. посіб. / за заг. ред. В. Р.Кучеренко [В. Р.Кучеренко, Н. В. Доброва, Я. П. Квац, М. М. Осіпова. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 176 с.
8. Мельников А. М. Основи організації бізнесу : навч. посіб. / за заг. ред. А. М. Мельникова [А. М. Мельников, О. А. Коваленко, Н. Б. Пундяк] – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 200 с.
9. Пілецька Л. С. Психологія бізнесу: довідково-методичний посіб. / Л. С. Пілецька – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2007. – 150с.
10. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. / Ерік Райз. –К. : Віват, 2016. – 368 с.
11. Скібіцька Л. І. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу: навч. посібник / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. – К. : Кондор, 2009. – 896 с.
12. Цигилик І. І. Основи підприємництва : навч. посіб. / І. І. Цигилик, Т. М. Паневник, З. М. Криховецька. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 240 с.

Інтернет ресурси: Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua

Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: www.me.gov.ua

Український союз промисловців та підприємців: www.uspp.ua

Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Електронний офіс – суть та завдання.

Укладач:

(підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

План семінарського заняття № 6

Тема № 7. ОРГАНІЗАЦІЯ УКЛАДАННЯ КОМЕРЦІЙНИХ УГОД Тема № 8. ОРГАНІЗАЦІЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформувати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: узагальнення особливостей організації укладання комерційних угод у бізнесі; закріплення знань щодо методів та способів захисту комерційної таємниці.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Загальні принципи взаємовідносин в бізнесі.
2. Економічна безпека підприємства.
3. Економічна безпека як успішна складова сучасного бізнесу.
4. Фінансова безпека підприємства.
5. Визначення комерційної таємниці та її ознаки.

План семінару:

1. Визначення та види комерційних угод у бізнесі.
2. Організація ціноутворення при укладанні угод в бізнесі.
3. Організація укладання комерційної угоди.
4. Зміст контракту купівлі-продажу.
5. Поняття комерційної таємниці.
6. Критерії визнання інформації комерційною таємницею.
7. Організація захисту комерційної таємниці.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Етика підприємництва. Діловий етикет.
2. Основні види договорів і угод.
3. Договір на постачання продукції (послуг).
4. Основні форми оплати.
5. Зниження рівня ризиків і гарантії при складанні договорів.
6. Види фінансових угод.
7. Угоди про спільну діяльність.
8. Основні аспекти засновницького договору.
9. Основні види акредитиву і інкасо.
10. Основні показники та індикатори безпеки.
11. Характеристика комерційної таємниці.
12. Критерії визнання інформації комерційною таємницею.
13. Система охорони комерційної таємниці.
14. Види комерційної таємниці.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Бондарчук Ю. В. Безпека бізнесу : організаційно-правові основи : наук.-практ. посіб. / Ю. В. Бондарчук, А. В. Марущак. – К. : Скіф; КНТ, 2008. – 369с.
2. Бровкова О. Г. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / О. Г. Бровкова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
3. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посіб. 3 – те вид., випр. і доп. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2006. – 330 с.
4. Войчак А. В. Маркетинговий менеджмент : Підручник / А. В. Войчак. –К. : КНЕУ, 2009. – 328 с.
5. Гой І. В. Підприємництво : навч. посіб. / І. В. Гой. – К. : ЦУЛ, 2013. – 368 с.
6. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навч. посіб. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2012. – 304 с.
7. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. / В. І. Гуменник, Ю. С. Копчак, О. С. Кондур. – К. : Знання, 2012. – 503 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
8. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навч. посіб. / Л. Є. Довгань, Ю. В. Каракай, Л. П. Артеменко. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 440 с.
9. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. – 180 с.
10. Мирошніченко О. Базовий посібник з інтернаціоналізації бізнесу і виходу на ринки Європейського Союзу / О. Мирошніченко, 2014. – 180 с.
11. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.
12. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України : навч. посіб. / Н. О. Шпак, О. В. Пирог. – К. : Ліра-К, 2015. – 288 с.

Інтернет ресурси: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: www.me.gov.ua

Комітет з питань промислової політики та підприємництва: www.komprompol.rada.gov.ua

Торгово-промислова палата України: www.ucsi.org.ua

Український союз промисловців та підприємців: www.uspp.ua

Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua.

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Система забезпечення економічної безпеки бізнесу.

Укладач:

_____ (підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

План семінарського заняття № 7

Тема № 9. СТРАХУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В БІЗНЕСІ

(назва теми відповідно до РПНД)

Навчальний час: 2 год.

Міжпредметні зв'язки: дисципліна «Основи ведення сучасного бізнесу» базується на вивченні таких дисциплін як «Політична економія», «Мікроекономіка», «Основи права», які дають можливість сформулювати основи знань про підприємництво. Одночасно «Основи ведення сучасного бізнесу» є базою для глибокого вивчення таких дисциплін як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва», «Інвестування», «Страховання», «Маркетинг», «Менеджмент», «Податкова система», «Митна справа» тощо.

Мета і завдання семінару: закріплення знань щодо виявлення, ідентифікації та запобігання ризику та втратам від нього.

Питання для перевірки базових знань за темою семінару:

1. Суть і значення страхових компаній.
2. Інфляція: суть, форми, причини, наслідки.
3. Які ризики необхідно враховувати в управлінні фінансами?
4. Назвіть основні складові фінансового ризику.
5. Чи є зв'язок між розміром очікуваних доходів і рівнем ризику їх отримання?
6. Охарактеризуйте основні причини за яких гроші втрачають свою вартість.

План семінару:

1. Визначення ризику у бізнесі.
2. Страховання від втрат у бізнесі.
3. Страховання комерційних ризиків.
4. Керування ризиками у бізнесі.

Додаткові завдання для підготовки до семінару: (підготовка доповідей, рефератів, есе, презентацій тощо на теми, які пропонуються викладачем або студентом, але з обов'язковим узгодженням з викладачем).

1. Способи зменшення кредитних ризиків.
2. Ідентифікація та оцінка ризику – сучасні методи.
3. Сучасні прийоми управління ризиком в бізнесі.

Форми контролю знань – обговорення питань, доповідей, рефератів; презентація виконаних завдань, розв'язання вправ, тестування тощо.

Рекомендована література до теми семінару:

Законодавчі та нормативні акти: Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України.

Основна та допоміжна література:

1. Бондарчук Ю. В. Безпека бізнесу : організаційно-правові основи : наук.-практ. посіб. / Ю. В. Бондарчук, А. В. Марущак. – К. : Скіф; КНТ, 2008. – 369с.
2. Бровкова О. Г. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. / О. Г. Бровкова. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 224 с.
3. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посіб. 3 – те вид., випр. і доп. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2006. – 330 с.
4. Економічна та майнова безпека бізнесу: навч. посіб. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2016. – 180 с.
5. Швайка Л. А. Планування діяльності підприємства / Л. А. Швайка. –К. : Ліра-К, 2014. – 268 с.
6. Шпак Н. О. Економічна стабільність суб'єктів господарювання в умовах хаотичного розвитку національної економіки України : навч. посіб. / Н. О. Шпак, О. В. Пирог. – К. : Ліра-К, 2015. – 288

с.

Інтернет ресурси: Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua

Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: www.me.gov.ua

Обладнання заняття, ТЗН тощо: мультимедійний пристрій, презентація.

Завдання студентам на самостійне опрацювання навчального матеріалу для підготовки до наступного семінарського заняття.

1. Створення системи ризик-менеджмент у бізнесі.

Укладач:

(підпис)

к.е.н., доцент Попович Д. В.

РОЗДІЛ 4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Семінарські заняття оцінюються викладачем згідно з чинною шкалою оцінювання.

Критерії оцінювання приведені в підрозділі **9.2** Робочої програми навчальної дисципліни.